

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6CdoPr/1/2023
Identifikačné číslo spisu: 1316220594
Dátum vydania rozhodnutia: 24.01.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1316220594.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne I. C. T., narodenej X. C. XXXX, E. XX, J., zastúpenej advokátskou kanceláriou NOVÁK & PARTNERS s. r. o., Cesta na Kamzík 5A, Bratislava, IČO: 47 241 063, proti žalovanej Záchrannej zdravotnej služby Bratislava, Antolská 11, Bratislava, IČO: 17 336 210, zastúpenej advokátskou kanceláriou Malata, Pružinský, Hegedüš & Partners s. r. o., Twin City Tower, Mlynské nivy 10, Bratislava, IČO: 47 239 921, o určenie neplatnosti okamžitých skončení pracovného pomeru a náhrady mzdy, o určenie, že pracovné pomery trvajú, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3CoPr/4/2021 z 25. novembra 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne prvoinštančný súd.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Bratislava III (v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV, ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 44Cpr/22/2016-243 zo 17. júna 2020 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“ alebo „rozsudok okresného súdu“) prvým výrokom zamietol žalobu v celom rozsahu a druhým výrokom priznal žalovanej (ďalej aj „žalovaný“) proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil právne § 47 ods. 1 písm. b/, § 68 ods. 1 písm. b/ a e/ a ods. 2, § 70, § 77, § 74, § 81, § 82 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení účinnom k 11. novembru 2016 (ďalej len „Zákonník práce“) a vecne odôvodnil rozsudok tým, že žalobkyňa bola zamestnaná u žalovaného na dvoch pozíciách: námestník pre prevádzkovo - technický úsek/právnik a referent pre verejné obstarávanie. Žalovaná 11. novembra 2016 okamžite skončila pracovný pomer so žalobkyňou na oboch pracovných pozíciách za závažné porušenie pracovnej disciplíny, ktoré boli 9. novembra 2016 riadne prerokované s odborovou organizáciou. Žalobkyňa 16. novembra 2016 oznámila

žalovanej, že okamžité skončenie pracovného pomeru považuje za neplatné a žiadala, aby jej naďalej pridelovala prácu podľa uzatvorených pracovných zmlúv.

3. Súd prvej inštancie odôvodnil porušenie pracovnej disciplíny na pozícii námestník pre prevádzkovo - technický úsek/právnik, pre ktoré žalovaná okamžite skončila so žalobkyňou pracovný pomer nasledovne:

3.1 Žalobkyňa závažne porušila svoje povinnosti, keď potencionálne ohrozila prevádzku záchranej zdravotnej služby v Rovinke tým, že neobnovila nájomnú zmluvu s prenajímateľom SR - Národné poľnohospodárske a potravinové centrum, ktorá bola platná len do 12. júla 2016, pričom išlo o oblasť, ktorá spadala do kompetencie žalobkyne. Minimálne od 7. septembra 2016 bola žalobkyňa známa skutočnosť o vypršaní nájomnej zmluvy, kedy pripravila bývalému riaditeľovi tabuľku pasívnych nájomných zmlúv. Napriek tomu v danej veci žalobkyňa nevyvíjala žiadnu aktivitu, a to ani po návrate z práceneschopnosti 3. októbra 2016. Na základe pokynu riaditeľa žalovanej prenajímateľa kontaktoval príslušný regionálny záchranár, následne bol zo strany prenajímateľa zaslaný návrh nájomnej zmluvy, ku ktorému žalobkyňa poslala pripomienky 14. októbra 2016. V tomto bode porušenia pracovnej disciplíny okresný súd ustálil, že takéto pochybenie žalobkyne predstavuje závažné nespĺnenie si úlohy vyplývajúcej z jej funkcie, a to najmä s poukazom na charakter postavenia žalovaného a jeho úlohy v zmysle zákona č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a s poukazom na hrozbu pokuty do výšky 16 596 eur. Okresný súd bol toho názoru, že žalobkyňa nielenže včas nezistila skončenie nájomnej zmluvy, ale následne promptne nekonala, aby zabezpečila rýchlu nápravu. Toto pochybenie pre okresný súd predstavovalo porušenie pracovnej disciplíny takej intenzity, že samo o sebe postačovalo na okamžité skončenie pracovného pomeru na pozícii námestník pre prevádzkovo - technický úsek/právnik.

3.2 Žalobkyňa používala služobné motorové vozidlo, ktoré jej bolo pridelené súvislosti s jej funkciou námestníčky riaditeľa, na súkromné účely, a to bez súhlasu zamestnávateľa v dňoch sviatkov - 1. septembra 2016, 15. septembra 2016 a 26. septembra 2016 a v čase, od ktorého bola žalobkyňa práceneschopná. Riaditeľom žalovaného bola 12. októbra 2016 vyzvaná, aby doplnila informácie o účele jazdy, s kým a v akej veci rokovala v dňoch 2. septembra 2016, 6. septembra 2016, 7. septembra 2016, 12. septembra 2016, 14. septembra 2016, 15. septembra 2016, 20. septembra 2016, 21. septembra 2016 a 26. septembra 2016, v ktorých podnikla služobné výjazdy mimo Bratislavu, a to v lehote do 14. októbra 2016, pričom reagovala až 17. októbra 2016, vôbec však neuviedla požadované informácie a údaje. Opätovne bola vyzvaná riaditeľom 19. októbra 2016 s tým, že na túto výzvu nereagovala. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania ustálil, že prax u žalovanej bola neschvaľovať služobné cesty vopred, preto za závažné porušenie pracovnej disciplíny nepovažoval použitie motorového vozidla počas pracovných dní. K použitiu motorového vozidla počas sviatkov okresný súd uviedol, že žalobkyňa nepreukázala, že by mala súhlas riaditeľa na použitie vozidla na súkromné účely. Preto dospel k záveru, že týmto konaním sa žalobkyňa ako vedúca zamestnankyňa dopustila závažného porušenia pracovnej disciplíny, a to aj vzhľadom na to, že organizačné predpisy sama vypracovávala a bola s nimi oboznámená.

3.3 Žalobkyňa 26. septembra 2016 vykonala jazdu referentsky prideleným vozidlom z Bratislavy do Trnavy a späť v čase, kedy mala začať jej práceneschopnosť, čím mala porušiť povinnosť zakotvenú v § 81 písm. b/ Zákonníka práce. Žalobkyňa predložila okresnému súdu čestné vyhlásenie svedka O.. G., ktorý tvrdil, že v daný deň mal so žalobkyňou pracovné stretnutie v Trnave. Súd považoval obranu žalobkyne za nevierohodnú vzhľadom na nezhodu v dátume tvrdenej skutočnosti a následnej oprave predložením ďalšieho - nového čestného vyhlásenia O.. G. s už opraveným dátumom. V tomto smere sa súd stotožnil s argumentáciou žalovaného o neprípustnosti takéhoto dôkazu. Súd ustálil, že aj týmto porušením došlo zo strany žalobkyne k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny, pre ktoré s ňou žalovaný mohol zrušiť pracovný pomer okamžite.

4. Žalovaný dôkazne preukázal, že v predchádzajúcom období v dôsledku niekoľkonásobných systémových nedostatkov v práci žalobkyne zistených kontrolou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky bol vzatý späť návrh na vyplatenie odmeny žalobkyne. Výtýkané závažné porušenia pracovnej disciplíny okresný súd hodnotil z hľadiska pracovnej pozície, ktorú u žalovanej zastávala žalobkyňa ako vedúci zamestnanec v dvoch pracovných pozíciách s rozsiahlymi oprávneniami, ktoré vyplývali z

obsahu pracovnej činnosti ako aj z poverení od riaditeľa organizácie a ktorým zodpovedala aj zvýšená zodpovednosť. Okresný súd prihliadal aj na úlohu žalovanej ako poskytovateľa neodkladnej zdravotnej starostlivosti, ktorej úlohou je vytvoriť a personálne zabezpečiť systém nepretržitej kontroly, riadenia a koordinácie síl a prostriedkov záchranej zdravotnej služby tak, aby bola zabezpečená plynulosť a nepretržitosť poskytovania neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Jednotlivé vytýkané porušenia pracovnej disciplíny preto okresný súd vyhodnotil ako závažné a považoval okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobkyňou za dôvodné.

5. Súd prvej inštancie odôvodnil porušenie pracovnej disciplíny na pozícii referent pre verejné obstarávanie, pre ktoré žalovaná okamžite skončila so žalobkyňou pracovný pomer nasledujúco:

5.1 Žalobkyňa nerešpektovala oprávnený príkaz nadriadeného, ktorý žalobkyňu 23. septembra 2016 vyzval, aby mu do 26. septembra 2016 pripravila sumárnu informáciu k verejnému obstarávaniu č. 168/2014 z 28. augusta 2014 nadlimitnej zákazky - obstaranie tovaru na predmet zákazky dodanie liekov a špeciálneho zdravotníckeho materiálu, na základe ktorého bola prijatá ponuka spoločnosti TT Pharma, pričom termín na vykonanie úlohy bol predĺžený do 7. októbra 2016 z dôvodu práceneschopnosti žalobkyne. Obrana žalobkyne spočívala v tom, že o celej záležitosti ohľadom realizácie verejného obstarávania na dodanie liekov a špeciálneho zdravotníckeho materiálu svojho nadriadeného po návrate z práceneschopnosti riadne osobne informovala a poskytla mu všetky potrebné informácie. Z predložených dôkazov a tvrdení žalobkyne súd prvej inštancie nemal za preukázané splnenie povinnosti pripraviť sumárnu informáciu k verejnému obstarávaniu č. 168/2014. Závažnosť tohto porušenia podľa okresného súdu vyplývala aj zo skutočnosti, že žalovaný ako príspevková organizácia v prípade porušenia povinností týkajúcich sa hospodárenia s majetkom štátu podlieha zákonu č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

5.2 Zavinením žalobkyne bolo zrušené verejné obstarávanie na nákup a dodanie zimných pneumatík pre záchranné zdravotné vozidlá v predpokladanej hodnote 43 428 eur s DPH. Prvé verejné obstarávanie vyhlásené 4. októbra 2016 bolo zrušené, pretože žalobkyňa chybne zadala sumu maximálnej výšky zdrojov 31 190 eur, čo malo za následok, že sa do súťaže prihlásil len jeden záujemca. Pri opätovnom vyhlásení zákazky 10. októbra 2016 žalobkyňa opätovne zadala nesprávnu sumu 43 342,80 EUR. Prvé verejné obstarávanie bolo zrušené, čím sa proces verejného obstarávania predĺžil o päť dní. Okresný súd dospel k záveru, že vytýkané porušenie pracovnej disciplíny chybou pri zadávaní hodnoty zákazky, ktorá síce v konkrétnej sume (cca 100 eur) nebola zásadná, avšak v dôsledku nutnosti zrušenia tohto verejného obstarávania a jeho opätovného zadávania, fakticky došlo k predĺženiu verejného obstarávania, aj keď len o päť dní, a preto možno považovať toto pochybenie žalobkyne za závažné porušenie pracovnej disciplíny. Súd prvej inštancie prihliadol na možné ohrozenie plnenia úloh žalovanej, keďže hrozilo aj porušenie zákona o cestnej premávke vzhľadom na osobitné úlohy žalovanej ako poskytovateľa neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Potreba dôsledného si plnenia pracovných úloh žalobkyne ako referenta pre verejné obstarávanie vyplýva zo skutočnosti, že žalovaná nakladá s prostriedkami štátu ako aj z úlohy žalovanej ako poskytovateľa neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

5.3 Tretie porušenie pracovnej disciplíny na pozícii referent pre verejné obstarávanie, pre ktoré so žalobkyňou žalovaná okamžite skončila pracovný pomer okresný súd odôvodnil rovnako ako tretie závažné porušenie pracovnej disciplíny na pozícii námestník pre prevádzkovo - technický úsek/právnik, keďže išlo o rovnaký dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol okresný súd v súlade s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a priznal nárok na náhradu trov žalovanej z dôvodu jej plného úspechu v spore.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

7. O odvolaní žalobkyne rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 3CoPr/4/2021 z 25. novembra 2021 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „rozsudok krajského súdu“), ktorým v prvom výroku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a druhým výrokom žalovanej priznal proti žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

8. V odôvodnení krajský súd konštatoval správnosť záverov súdu prvej inštancie, v konaní bola preukázaná dôvodnosť okamžitých skončení pracovného pomeru. Súd prvej inštancie vykonal všetko potrebné dokazovanie a zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom. V odôvodnení rozhodnutia sa neopomenul vysporiadať s relevantnými argumentami sporových strán ako aj so skutočnosťami podstatnými pre posúdenie veci.

9. K prvému závažnému porušeniu pracovnej disciplíny žalobkyne na pozícii námestníka riaditeľa pre prevádzkovo - technické činnosti odvolací súd uviedol, že dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru nebol skutkovo vymedzený nezabezpečením činnosti stanice záchranej zdravotnej služby v Rovinke, ale tým, že žalovaná nevyvíjala aktivitu k uzavretiu nájomnej zmluvy na predmetnú stanicu, hoci vedomosť o skončení platnosti pôvodnej nájomnej zmluvy mala od 7. septembra 2016 a nekonala napriek výzve z 23. septembra 2016 ani po návrate z práceneschopnosti 3. októbra 2016. Začala vo veci konať až 14. októbra 2016, respektíve 17. októbra 2016. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ žalobkyňa tvrdila, že s bývalým riaditeľom žalovanej komunikovala o danej veci aj ústne a že bol o všetkých krokoch z jej strany informovaný, tak neuviedla, aké kroky z jej strany vo veci obnovenia či uzavretia nájomnej zmluvy v období od skončenia platnosti pôvodnej nájomnej zmluvy do 14. októbra 2016 vykonala, pričom poukáz na e-mailovú komunikáciu s bývalým riaditeľom žalovanej či na e-mailovú komunikáciu žalovanej zo strany žalobkyne nevyvracia dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru a ani nedáva odpoveď na otázku, prečo nebola uzavretá nájomná zmluva viac ako 3 mesiace po skončení platnosti pôvodnej zmluvy a prečo žalobkyňa nekonala napriek výzve z 23. septembra 2016.

10. K druhému závažnému porušeniu pracovnej disciplíny žalobkyne na pozícii námestníka riaditeľa pre prevádzkovo - technické činnosti vo vzťahu k uskutočneniu jazd počas sviatkov odvolací súd poukázal na to, že žalobkyňa v odvolaní iba vo všeobecnosti tvrdila, že pracovnú činnosť vykonávala a vozidlo využívala aj cez víkendy. Netvrdila však nič konkrétne vo vzťahu k výkonu pracovnej činnosti a využitiu vozidla v dňoch 1. septembra 2016 a 15. septembra 2016.

11. K tretiemu závažnému porušeniu pracovnej disciplíny žalobkyne na pozícii námestníka riaditeľa pre prevádzkovo - technické činnosti týkajúceho sa jazdy služobným motorovým vozidlom v čase práceneschopnosti odvolací súd uviedol, že žalobkyňa neuviedla, na ktorú stanicu záchranej zdravotnej služby išla riešiť nedostatky a či sa s niekým stretla. Následnú produkciu čestných prehlásení preto ani odvolací súd nepovažuje, ani v spojení s ordinačnými hodinami lekárky žalobkyne, za preukázanie tvrdenej skutočnosti o pracovnom stretnutí žalobkyne 26. septembra 2016. K tvrdeniu žalobkyne poukazujúcim na individuálny pracovný spor ako spor s ochranou slabšej strany, v ktorom okresný súd mohol, ale nevykonal dôkaz výsluchu O.. G., ktorý strana nenavrhol, odvolací súd uviedol, že žalobkyňa neuviedla, z akého dôvodu výsluch O.. G. bol nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci. Zároveň opomenula čl. 11 ods. 3 základných princípov Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého kto sa v styku so súdom alebo verejne prihlási k určitej profesijnej odbornosti, považuje sa za schopného konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou. Žalobkyňa, ktorá používa akademický titul JUDr., ktorá u žalovanej zastávala aj pozíciu právnik a ktorá v priebehu celého konania bola právne zastúpená, odvolací súd považoval za schopnú konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou, a schopnú označiť dôkaz na preukázanie svojho tvrdenia.

12. K prvému závažnému porušeniu pracovnej disciplíny žalobkyne na pozícii referent pre verejné obstarávanie súvisiaci s nerešpektovaním príkazu nadriadeného pripraviť sumárnu informáciu k verejnému obstarávaniu krajský súd ustálil, že pokiaľ žalobkyňa v odvolaní namietla, že vo výzve riaditeľa nebola špecifikovaná forma, akou má sumárnu informáciu pripraviť a mala k stanovisku obsahujúcemu požadovanú sumárnu informáciu priložiť prípadné scany relevantných dokumentov z verejného obstarávania, tak je jednoznačne zrejماً požadovaná forma stanoviska, t. j. e-mailom. Pokiaľ tvrdila, že informáciu poskytla ústnou formou, tak uvedenú skutočnosť nepreukázala; v prípade pravdivosti uvedeného tvrdenia tak mala možnosť urobiť, napr. výpoveďou svedka I., ktorý však ale uvedenú skutočnosť nepotvrdil. Nejedná sa tak o tvrdenie proti tvrdeniu, ako uviedla žalobkyňa v odvolaní. Žalovaná preukázala zadanie úlohy a žalobkyňa nepreukázala jej splnenie, pri tvrdení ohľadom splnenia zadanej úlohy bolo dôkazné bremeno na žalobkyňu.

13. K druhému závažnému porušeniu pracovnej disciplíny žalobkyne na pozícii referent pre verejné obstarávanie vzťahujúcemu sa na zrušenie verejného obstarávania na nákup a dodanie zimných pneumatík pre záchranné zdravotné vozidlá odvolací súd podotkol, že žalobkyňa v konaní nenamietala priebeh verejného obstarávania ani skutočnosť, že chybné zadala maximálnu výšku zdrojov, v dôsledku čoho bolo prvé verejné obstarávanie zrušené. Odvolací súd označil ako racionálnu úvahu súdu prvej inštancie, že vzhľadom na dané ročné obdobie a dĺžku predĺženia procesu verejného obstarávania ako aj poveternostné podmienky predĺžením verejného obstarávania o päť pracovných dní došlo k možnému ohrozeniu plnenia úloh žalovanej v dôsledku neskoršieho dodania zimných pneumatík pre mobilné ambulancie. Na závažné porušenie pracovnej disciplíny žalobkyne nemal žiadny vplyv proces nasledujúci po uzavretí zmluvy ani termíny preberania zimných pneumatík.

14. K tretiemu závažnému porušeniu pracovnej disciplíny žalobkyne na pozícii referent pre verejné obstarávanie týkajúceho sa jazdy služobným motorovým vozidlom v čase práceneschopnosti odvolací súd poukázal na skutočnosti uvedené v bodoch 50 - 53 odôvodnenia rozsudku krajského súdu.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal plnú náhradu na náhradu trov odvolacieho konania.

Dovolanie

16. Voči predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzovala z § 420 písm. e/ a f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP navrhujúc napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie eventuálne rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu. Dovolateľka uviedla, že odvolací súd nesprávne postupoval, keď sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, ktoré podľa jej názoru neboli v odôvodnení rozhodnutia riešené alebo vysvetlené. Odvolací súd sa v rozsudku nevysporiadal so všetkými argumentmi žalobkyne smerujúcimi proti právnomu posúdeniu veci súdom prvej inštancie, nevysporiadal sa s tvrdeniami žalobkyne o nedostatočnom odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie a neúplnosti a nesprávnosti skutkových zistení súdom prvej inštancie.

17. Prvým dôvodom okamžitého skončenia pracovnej zmluvy na pozícii námestník pre prevádzkovo - technický úsek/právnik bola domnelá nečinnosť žalobkyne. Okresný súd pri vyhodnocovaní tohto porušenia nezobral do úvahy proces koncipovania nájomnej zmluvy a jej následného pripomienkovania druhou zmluvnou stranou a pripomienky vykonávané žalobkyňou, ktoré boli preposielané na schválenie riaditeľovi žalovanej a následne boli zaslané na Ministerstvo financií Slovenskej republiky, čo si vyžaduje čas, ktorý žalobkyňa nebola spôsobilá ovplyvniť. V danom období riaditeľ žalovanej vo vzťahu k žalobkyňi pôsobil šikanózne v tom smere, že ju zaťažoval množstvom práce a zasielal jej množstvo e-mailov s neprimeranými požiadavkami, ktoré nebolo možné objektívne v jej pracovnom čase zvládnuť. V súlade s pracovnou zmluvou žalobkyňa bola povinná vykonávať nielen svoju bežnú pracovnú činnosť, ale aj plniť pokyny svojho nadriadeného. Žalobkyňa po skončení pracovného pomeru nemala žiadny prístup na pracovisko žalovanej, aby si mohla zabezpečiť prípadné dôkazné prostriedky na podporu svojich tvrdení, čo nie je možné vyčítať žalobkyňi ako slabšej strane v spore za stavu, kedy jej tvrdenia o spôsobe pripomienkovania akejkoľvek zmluvy žalovaná nepopiera. Uvedeným sa však súd prvej inštancie a ani odvolací súd nezaoberali, a to ani pri skúmaní intenzity údajného porušenia pracovnej disciplíny zo strany žalobkyne. Žalovanej nevznikla žiadna škoda z dôvodu neuzavretého nájomného vzťahu, nájomný vzťah týkajúci sa stanice záchranej zdravotnej služby Rovinka pokračoval ďalej, žalovaná nájomné riadne platila a ani prenajímateľ nemal záujem na ukončení nájomného vzťahu. Dovolateľka uviedla, že uvádzať predmetný dôvod pre ukončenie pracovného pomeru so žalobkyňou okamžitým skončením, a to niekoľko týždňov po tom, ako bol nájom zmluvne obnovený, neobstojí.

18. K druhému dôvodu okamžitého skončenia pracovného pomeru na pozícii námestníčky pre prevádzkovo - technický úsek/právnik týkajúceho sa použitia motorového vozidla počas sviatkov

dovolatel'ka uviedla, že vzhľadom na druh poskytovanej činnosti žalovanou, kto je poskytovanie neodkladnej zdravotnej starostlivosti, vykonávala svoju činnosť nielen počas pracovného týždňa, ale aj počas víkendov či sviatkov. Súd prvej inštancie ani odvolací súd tieto skutočnosti nevzali do úvahy, v tejto veci nevykonávali žiadne dokazovanie.

19. K tretiemu dôvodu okamžitého skončenia pracovnej zmluvy na pozícii námestník pre prevádzkovo - technický úsek/právnik k nedodržaniu liečebného režimu žalobkyňa uviedla, že ak mal okresný súd pochybnosti o čestnom vyhlásení O.. G., mal si ho predvolať spolu s ošetrojúcou lekárkou žalobkyne. Súd prvej inštancie ani odvolací súd sa vôbec žiadnym spôsobom nevysporiadali s tvrdením žalobkyne, že v čase použitia motorového vozidla v prvý deň práceneschopnosti ešte práceneschopná nebola, keďže jej všeobecný lekár, ktorý jej práceneschopnosť vystavil začal ordinovať v zmysle ordinačných hodín až po tom, ako sa žalobkyňa vrátila zo služobného výjazdu z Trnavy. Žalobkyňa v danom čase nemala povinnosť dodržiavať liečebný režim, keďže v danom čase jej nebol nariadený. Ak by sa uvedeným súd prvej inštancie zaoberal, nemohol by na základe vykonaného dokazovania dospieť k záveru o porušení pracovnej disciplíny, a to ani menej závažným spôsobom.

20. K prvému dôvodu okamžitého skončenia pracovnej zmluvy na pozícii referenta verejného obstarávania, ku ktorému malo prísť nerešpektovaním príkazu nadriadeného pripraviť sumárnu informáciu k verejnému obstarávaniu žalobkyňa uviedla, že vo výzve riaditeľa nebola špecifikovaná forma, akou mu má žalobkyňa pripraviť sumárnu informáciu, či odpoveďou na e-mail, listom, prípadne ústne. V konaní žalobkyňa tvrdila, že uvedenú informáciu riaditeľovi žalovanej poskytla, pričom žalovaná predmetné tvrdenie nevyvrátila. Súd prvej inštancie bez akejkoľvek dôkaznej podpory a zdôvodnenia prijal argumentáciu žalovanej ako silnejšej strany v spore.

21. K druhému dôvodu okamžitého skončenia pracovnej zmluvy na pozícii referenta verejného obstarávania s poukazom na bod 38 rozsudku súdu prvej inštancie dovocatel'ka uviedla, že pokiaľ súd prvej inštancie na jednej strane uznal finančné hľadisko pri pochybení pri zadávaní zákazky za nezásadné, pochybenie žalobkyne nemohlo dosiahnuť intenzitu potrebnú na uplatnenie okamžitého skončenia pracovného pomeru. Navyše riaditeľ žalovanej potvrdil, že sa verejné obstarávanie na zimné pneumatiky podarilo zrealizovať včas. Dovocatel'ka poukázala na to, že prvé verejné obstarávanie sa realizovalo len o päť dní skôr, samotná žalovaná nemohla sama vylúčiť náhlu zmenu poveternostných podmienok ani za situácie, pokiaľ by prvý proces bol úspešný. Preto uvádzanie možných rizík v okamžitom skončení pracovného pomeru pre pozíciu referent verejného obstarávania ako prirážajúcu okolnosť dovocatel'ka označila za účelové.

22. K tretiemu dôvodu okamžitého skončenia pracovnej zmluvy na pozícii referenta verejného obstarávania dovocatel'ka uviedla, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd pochybili v tom, že sa žiadnym spôsobom nevysporiadali s tvrdeniami žalobkyne, že v čase použitia motorového vozidla ešte nebola práceneschopná. Dovocatel'ka uviedla, že je neakceptovateľné, aby súd prvej inštancie a odvolací súd takýmto právne nekonformným spôsobom hodnotili dôkazy.

23. Dovocatel'ka ďalej namietala, že súd prvej inštancie nesprávnym právnym postupom znemožnil stane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva tým, že opomenul svoje povinnosti vymedzené v § 181 ods. 1 a 2 CSP. Na prvom pojednávaní vo veci samej po tom, ako uviedol, ktoré skutočnosti považuje za sporné, nesporné, opomenul uviesť, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie a neuviedol predbežné právne posúdenie veci a svoj predbežný právny názor. Samotný odkaz na hmotnoprávne ustanovenia nepostačuje, keďže uvedené nevyjadruje právny názor súdu, respektíve neprezentuje relevantný predbežný právny záver konajúceho súdu. Nevykonaním zákonnej povinnosti okresný súd odňal možnosť navrhnúť vykonanie ďalšieho dokazovania v závislosti od právneho posúdenia súdu prvej inštancie.

24. Dovocatel'ka poukázala na to, že všetky jej pochybenia, pre ktoré žalovaná okamžite skončila pracovný pomer so žalobkyňou sa udiali v rozpätí cca 1,5 mesiaca (v intervale mesiacov september - október 2016). Žalobkyňa pracovala pre žalovanej cca 12 rokov, pričom nikdy nebola upozornená na

nedostatky v plnení si pracovných povinností a pracovnej disciplíny. Zo strany konajúcich súdov bolo potrebné rozlišovať medzi prípadným neuspokojivým plnením pracovných úloh a porušením pracovnej disciplíny. Najmä v aplikačnej praxi je nevyhnutné skúmať, či namietané správanie žalobkyne spočívalo v neuspokojivom plnení pracovných úloh, prípadne aj z akého dôvodu, alebo išlo o jednoznačné porušenie pracovnej disciplíny, respektíve či k daným skutkom vôbec došlo. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nie je možné vyvodit', akými úvahami sa súd prvej inštancie riadil pri posudzovaní intenzity porušenia pracovnej disciplíny, respektíve či sa vôbec takýmto posudzovaním zaoberal. V tomto smere dovolateľka považuje rozsudok okresného súdu a rozsudok krajského súdu za nepreskúmateľný.

25. Dovolateľka v dovolaní ďalej namietala rozhodovanie vylúčeným sudcom, konkrétne členkou senátu odvolacieho súdu JUDr. Alexandrou Hanusovou, ktorá bola na strednej škole spolužiačkou žalobkyne. Uvedená skutočnosť mohla mať vplyv na obsah výroku a odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktorý bol písaný negatívnym, osobným spôsobom. Dovolateľka poukázala na bod 53 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorý podľa jej názoru obsahoval osobné a útočné vyjadrenie. Krajský súd dezinterpretoval logiku a právne posúdenie sporu s ochranou slabšej strany, keď konštatoval, že od žalobkyne sa očakáva znalosť ustanovení Civilného sporového poriadku, keďže jej bol udelený akademický titul druhého stupňa JUDr.

26. Dovolateľka tiež poukázala na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/12/2008, sp. zn. 5Cdo/74/2008 a uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/6/2017, sp. zn. 8Cdo/116/2017, sp. zn. 6Cdo/273/2013, sp. zn. 9Cdo/108/2020, sp. zn. 7Cdo/30/2021, sp. zn. 4Cdo/348/2020, sp. zn. 3Cdo/316/2009, sp. zn. 5Cdo/95/2009, sp. zn. 4Cdo/89/2020 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 475/2021 a uviedla, že logika rozsudku odvolacieho súdu spočíva v zásade v tom, že zamestnávateľ zadanie úlohy preukázal, zamestnanec nepreukázal jej splnenie, pri splnení zadanej úlohy bolo dôkazné bremeno na žalobkyni (bod 57 rozsudku). Rozhodovacia prax delenie dôkazného bremena nepripúšťa, keďže zamestnanec nemá reálnu možnosť preukázať splnenie úlohy, pretože nemá prístup k potrebným dokumentom. Zamestnanec, ktorý bol nútený opustiť svoje pracovisko objektívne nemôže preukázať nepravdivosť tvrdení zamestnávateľa, ktorý ako jediný má prístup ku všetkým pracovným dokumentom, e-mailovej korešpondencii a teda jediný môže a podľa rozhodovacej praxe aj musí preukázať, že k porušeniu pracovnej disciplíny zamestnanca došlo. Okresný súd nevykonal žiadne dokazovanie, ktorým by si preveril pravdivosť tvrdení žalovanej. V prejednávanej veci znášala dôkazné bremeno žalovaná ako zamestnávateľ, pričom v konaní nepreukázala, že od nej nemožno spravodlivo požadovať, aby pracovný pomer trval, nepreukázala, že porušenie svojou intenzitou neumožňuje už ďalšie ponechanie žalobkyne v pracovnom zaradení, neprihliadla na osobu žalobkyne ako zamestnanca vo vedúcej pozícii, ktorej nebolo za dlhoročné trvanie pracovného pomeru vytknuté žiadne porušenie, svoju prácu si vykonávala svedomite, vo vzťahu k tvrdeným skutočnostiam o porušení pracovnej disciplíny tieto nemali žiadny negatívny následok pre žalovanú.

27. K dovolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že vo vzťahu k rozsudku súdu prvej inštancie ako i odvolacieho súdu nie je možné identifikovať žiadny dovolací dôvod, rozsudky súdov oboch nižších inštancií dali stranám odpoveď na všetky relevantné právne otázky. Dôvodnosť dovolania nespôsobuje ani námietka žalobkyne o zaujatosti sudkyne krajského súdu, ktorá mala byť založená na negatívnom prepojení vzdelania žalobkyne so znalosťou Civilného sporového poriadku. Túto námietku žalovaná považuje za absurdnú a dovolanie za účelovo podané, a preto dovolaciemu súdu navrhla, aby dovolanie žalobkyne zamietol.

28. K dovolateľkou namietanej zaujatosti sa vyjadrila písomne dňa 17. apríla 2023, na pokyn odvolacieho súdu, aj sudkyňa Krajského súdu v Bratislave a členka odvolacieho senátu JUDr. Alexandra Hanusová, ktorá uviedla, že k dovolateľke nemá žiadny pozitívny či negatívny osobitný vzťah, iný ako vyplývajúci z toho, že s dovolateľkou sú bývalé spolužiačky. So spolužiakmi zo strednej školy sa stretáva, ale dovolateľka medzi nimi už dlhé roky nie je. Vo vzťahu k prejednávanej veci uviedla, že mala vedomosť o zamestnaní žalobkyne u žalovanej, ale kedy a ako skončila pracovný pomer sa dozvedela až zo súdneho

spisu pri prejednaní jej odvolania.

Posúdenie veci dovolacím súdom

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia podmienok zastúpenia takejto strany a spisania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť.

30. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

31. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Pokiaľ zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

32. V danom prípade z dovolania žalobkyne vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu podľa § 420 písm. e/ a f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. e/ CSP

33. V zmysle § 420 písm. e/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

34. V súvislosti s vadou podľa § 420 písm. e/ CSP žalobkyňa v podanom dovolaní poukázala na pochybnosti o nestrannosti a nezaujatosti členky senátu krajského súdu JUDr. Alexandry Hanusovej, keďže sú spolužiačky zo strednej školy a podľa názoru dovolateľky rozsudok krajského súdu obsahuje útočné a osobné vyjadrenia voči žalobkyni.

35. V súvislosti s posúdením opodstatnenosti tejto námietky dovolací súd poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované ako judikát R 59/1997, v zmysle ktorého neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g/ OSP, posúdiť túto otázku samostatne. Tento záver najvyššieho súdu je naďalej aktuálny vo vzťahu k § 420 písm. e/ CSP.

36. Dovolací súd vzhľadom na obsah námietok uvádzaných dovolateľkou vychádzal z § 49 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Účelom tohto ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní sporu, k nezaujatému prístupu súdu k stranám sporu alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Tomu zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu k sporu alebo jeho osobného vzťahu k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom, ktorý by mohol ovplyvniť jeho objektívny pohľad na spor a preto objektívne vyvoláva pochybnosti o jeho nezaujatosti. Pomer sudcu k sporu je daný najmä vtedy, ak sudca má svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia sporu a rozhodnutia v spore.

37. Dovolací súd akcentuje, že obsahom práva na prejednanie sporu pred nestranným súdom nie je

povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie sporu nestranným súdom je len povinnosť prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). V tejto súvislosti je nevyhnutné tiež zdôrazniť, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 až § 58 CSP predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy SR), sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor strany konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

38. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že zo samotnej skutočnosti, že zákonná sudkyňa a členka odvolacieho senátu JUDr. Alexandra Hanusová a žalobkyňa sú bývalé spolužiačky zo strednej školy nemožno automaticky vyvodzovať negatívny vzťah zákonnej sudkyne k strane sporu. Neopodstatnenou je aj námietka dovolateľky o útočných vyjadreniach odvolacieho súdu proti jej osobe. Dovolací súd v odôvodnení rozsudku krajského súdu v bode 53 nezistil žiadne útočné vyjadrenia, či už použitím nevhodných jazykových prostriedkov alebo vyjadrenia, ktoré by svojim obsahom znižovali dôstojnosť žalobkyne, prípadne preukazovali negatívny postoj senátu krajského súdu k žalobkyni. Ak odvolací súd poukázal na predpoklad znalosti práva žalobkyne vzhľadom na jej právnické vzdelanie, ide o objektívnu skutočnosť, ktorá nie je spôsobilá založiť opodstatnenosť dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. e/ CSP.

39. Pri rozhodovaní, či uvádzané okolnosti prezrádzajú nedostatok nestrannosti sudcu (z objektívnych aspektov), a teda či je tu relevantná obava z nedostatku nezaujatosti, vychádzal najvyšší súd z judikatúry ESLP, ktorá vyžaduje, aby sa obava z nedostatku nestrannosti zakladala na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Predmetný vzťah medzi žalobkyňou a zákonnou sudkyňou dovolací súd nepovažoval za takú okolnosť, ktorá by svojou povahou, obsahom a intenzitou bola z objektívneho hľadiska spôsobilá založiť pochybnosť o nezaujatosti, resp. schopnosti zákonnej sudkyne prejsť a rozhodnúť vec nestranne aj preto, že menovaná sudkyňa sa so žalobkyňou dlhodobo nestretáva a nemá voči žalobkyni negatívny postoj. Vzhľadom na to, že dovolací súd nevzhladol iné skutočnosti odôvodňujúce vylúčenie zákonnej sudkyne z prejednávania sporu, považoval tvrdenie žalobkyne o existencii vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. e/ CSP za neopodstatnené, preto dovolanie v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

40. V zmysle § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

41. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

42. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s

uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

43. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

44. K dovolacej námietke žalobkyne, že súd bez návrhu nevykonával dôkazy v jej prospech, pokiaľ ich vykonanie považoval za potrebné, ale namiesto toho jej žalobu zamietol z dôvodu, že neuniesla dôkazné bremeno, je potrebné podotknúť, že aj napriek tomu, že v sporoch s ochranou slabšej strany môže súd aj bez návrhu zaobstarať a vykonať aj taký dôkaz, ktorý slabšia strana nenavrholala, neznamená to povinnosť súdu vykonať každý do úvahy prichádzajúci dôkaz, pretože platí, že súd rozhoduje, ktorý z dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP) a či ide o taký dôkaz, ktorého vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 311 a § 319 CSP). Súd v sporoch s ochranou slabšej strany vyvíja zvýšenú aktivitu súvisiacu s obstarávaním dôkazných prostriedkov až v prípade, keď je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej (pričom rozhodnutie vo veci samej zároveň neznamená aj rozhodnutie v prospech slabšej strany). Ak súdu postačia na meritórne rozhodnutie tvrdenia strán a dôkazy získané z dôkazných prostriedkov, ktoré súdu strany predložili, súd nie je povinný obstarávať ďalšie dôkazné prostriedky, ale rozhodne na základe takto zisteného skutkového stavu. Uvedený vyšetrovací princíp v sporoch s ochranou slabšej strany, ktorý je zvýraznením princípu rovnosti zbraní ako súčasťou práva na spravodlivý proces, bol do Civilného sporového poriadku zakotvený predovšetkým v tej súvislosti, že slabšia strana v mnohých prípadoch nemá objektívnu možnosť prístupu k dôkazným prostriedkom a nedisponuje dostatkom informácií, na základe ktorých by mohla bez pochybností preukázať svoje tvrdenia, ktorými sa domáha ochrany svojich práv a právnom chránených záujmov v súdnom konaní. Uvedené ale nemožno vykladať tak, že súd je povinný aktívne vyhľadávať dôkazy až dovtedy, kým sa mu nepodarí preukázať dôvodnosť žaloby slabšej strany a rozhodnúť v jej prospech, alebo aby slabšia strana v spore celkom rezignovala vo svojej dôkaznej povinnosti a vedenie všetkého dokazovania vo svoj prospech ponechala na súd, pretože aj v sporoch s ochranou slabšej strany sa uplatní zásada bdelým patria práva, ktorá je už ustálenou zásadou rozvíjanou v pomeroch moderného právneho štátu, ktorý subjekty právnych vzťahov poníma ako emancipovaných jedincov, ktorí sa musia aktívne pričiniť o to, aby ich práva boli rešpektované a chránené, a nie sa spoliehať na ochranársku ruku paternalistického štátu.

45. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na dva konkrétne dôkazy, ktoré mal okresný súd vykonať, a to výsluch O.. G.T. a ošetrojúcej lekárky žalobkyne. Dovolací súd uvádza, že nejde o dôkazy, ktoré by bez ťažkostí nemohla navrhnuť a zaobstarať sama žalobkyňa. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva, že vykonanie uvedených dôkazov považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci samej, respektíve, že by vykonanie týchto dôkazov zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, keďže sa súd prvej inštancie a aj súd odvolací zaoberali listinným dôkazom - čestnými vyhláseniami O.. G. (s obidvoma) a ich obsah posúdili aj v kontexte žalobkyňou predložených ordinačných hodín jej praktickej lekárky (body 50, 51, 53 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

46. Žalobkyňa ďalej v dovolaní vytýka, že súdy oboch nižších inštancií sa nevysporiadali s jej argumentmi a ich rozhodnutia sú nedostatočne odôvodnené, a tým nepreskúmateľné. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a

dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, 4Cdo/34/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 8Cdo/152/2018). V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, riadiac sa vyšetrovacou zásadou, ktorá ovláda tento druh sporov. Uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, a zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu sa vysporiadava so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalobkyne a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s odkazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, ktoré skutkové zistenia boli rozhodujúce pre záver, že konanie žalobkyne bolo dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru. A to najmä na jej nekonanie pri koncipovaní nájomnej zmluvy, preukázaní neoprávneného použitia motorového vozidla počas sviatkov, pri oprávnenosti použitia motorového vozidla v prvý deň práceneschopnosti, vyvrátenie tvrdení žalobkyne o jej nevedomosti požadovanej formy poskytnutia informácie riaditeľovi a jej pochybenie pri zrušení verejného obstarávania na zimné pneumatiky na záchranné zdravotné vozidlá ako aj nevyjasnené otázky o subdodávateľovi liekov. Z uvedeného je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že dovolateľka sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv.

47. K námietke dovolateľky, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s § 181 ods. 1 a 2 CSP a neuviedol, ktoré skutočnosti považuje za sporné a nesporné, neuviedol, ktoré dôkazy vykoná a neuviedol predbežné právne posúdenie a predbežný právny názor dovolací súd poukazuje na bod 65 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorý sa venuje tejto námietke, keďže bola predmetom odvolacieho prieskumu a rovnako aj na zápisnicu z pojednávania na súde prvej inštancie z 19. júna 2019 (l. č. 141-143 súdneho spisu). Zo zvukového záznamu pojednávania uskutočneného dňa 19. júna 2019 na súde prvej inštancie vyplýva, že okresný súd si uvedenú povinnosť splnil, strany oboznámil s tým, ktoré skutočnosti v konaní považoval za nesporné, uviedol, že formálne náležitosti okamžitého skončenia pracovného pomeru považoval za splnené a poukázal na okolnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, na skúmanie ktorých sa okresný súd zamieria a uviedol, akým spôsobom je potrebné viesť dokazovanie.

48. K dovolacej námietke poukazujúc na nedostatočné zistenie skutkového stavu a nesprávne vyhodnotenie dôkazov odvolacím súdom, dovolací súd uvádza, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nezakladá vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Ústavný súd nedospel k záveru o ústavnoprávnej neudržateľnosti tohto názoru najvyššieho súdu (II. ÚS 465/2017).

49. Dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a

nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04). Podstatou tejto námietky žalobkyne bola zmena skutkového stavu tak ako ho zistil krajský súd. Podľa dovolateľky odvolací súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, avšak dovolací prieskum sa nevzťahuje na revíziu skutkového stavu, preto dovolací súd v tejto časti odmietol dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP

50. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania tiež z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

51. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

52. Prejednávajúci senát odvolacieho súdu sa stotožňuje s právnymi závermi vyjadrenými v uznesení NS SR sp. zn. 2Cdo/203/2016, v zmysle ktorého otázku (ne)prípustnosti dovolania rieši dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ súdu vysvetlí (konkretizuje a doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Tento dôvod prípustnosti sa teda viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola odvolacím súdom rešpektovaná, a to konkrétne v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal už skôr najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd uviedol, že v dovolaní, ktorého prípustnosť vyvodzuje dovolateľ z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Zdôraznil, že sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

53. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť, ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo

domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu.

54. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesné neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (3Cdo/28/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/50/2017, 8Cdo/78/2017).

55. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, ktorá bola riešená odvolacím súdom, avšak dovolací súd ju dosiaľ ešte neriešil. Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, sp. zn. 3Cdo/216/2017, sp. zn. 4Cdo/64/2018, sp. zn. 6Cdo/113/2017, sp. zn. 7Cdo/95/2017 a sp. zn. 8Cdo/95/2017).

56. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

57. V danom prípade dovolateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, citovala v dovolaní viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu a všeobecne s poukazom na rozhodovaciu prax tvrdila, že dôkazné bremeno v spore spočívalo na žalovanej ako zamestnávateľovi, a nie na žalobkyni ako na zamestnancovi a za najvyšší stupeň intenzity porušenia pracovnej disciplíny nemožno považovať konanie zamestnanca, ktorým nebola zamestnávateľovi spôsobená škody a ktorému nebolo počas predchádzajúceho výkonu práce vytýkané porušenie pracovnej disciplíny. V dovolaní však nekonkretizovala právnu otázku, ktorou sa odvolací súd odklonil od zaužívanej praxe dovolacieho súdu. Pritom v zmysle bodu 16. uznesenia Veľkého senátu občianskoprávneho kolégia sp. zn. 1VCdo/2/2017 platí, že pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

58. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil, a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum priečiaci sa cieľu sledovanému § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil), porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

59. Z vyššie uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie podané podľa § 421 ods. 1

písm. a/ CSP nie je prípustné, preto ho odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

60. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

61. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.